

محلات منطقه ما:

ناهن: بالا خیابان، پایین خیابان

صاحب امتیاز: شهرداری مشهد
دبیر شهرآرامحله منطقه ناهن: المیرا منشادی
تلفن شهرآرامحله منطقه ناهن: ۳۲۲۱۸۲۶۸

تلفن دفتر مرکزی: ۳۷۲۸۸۸۱۰-۵
تلفن روابط عمومی: ۳۷۲۴۳۱۱۰
نمابر: ۳۷۲۳۸۳۱۰
شماره پیامک: ۳۰۰۰۷۲۸۹
دفتر مرکزی روزنامه شهرآرا: میدان شهدا
نیش دانشگاه یک
دفتر منطقه ناهن: خیابان کاشانی،
کاشانی ۱۲، پلاک ۲۳
پست الکترونیک:
mahalhesamen@shahrara.ir
کانال شهرآرامحله:
@ShahraraMahaleh
دریافت نسخه الکترونیک شهرآرامحله از:
shahraranews.ir

یادی از مدرسه قدیمی ابدال خان که به دست بیگلریگی مشهد ساخت شده بود
مدرسه‌ای بی طاق و طاقچه

مکان نما

و ثواب و دعایی ۲۵۰ ساله از این مدرسه به ابدال خان رسیده است.
* منبع: محمد پسندیده. کتاب اسناد و موقوفات مدارس تاریخی حوزه علمیه مشهد.

آن زمان بوده است. کف حیاط مدرسه نیز یک متر پایین تر از سطح کوچه شور قرار داشته و پیرایه شایان ذکر در نمای داخلی و خارجی مدرسه کاررفته بود یکی دیگر از نکات جالب مدرسه این است که در حجره‌های آن هیچ طاق و طاقچه‌ای تعبیه نشده است تا طلبه‌ها به اجبار کتاب‌های خود را کف حجره بچینند و هنگام چرت و استراحت به سادگی بتوانند به آن‌ها دسترسی داشته باشند. این مدرسه که در ضمن توسعه حریم در سال‌های پس از انقلاب تخریب شد، عایدات سالیانه‌ای نیز داشت. از جمله ۱۹ هزار ریال و ۴۰ خروار غله. بر اساس رونوشتی که از سال ۱۳۶۲ قمری موجود است ۶ باب دکان متصل به مدرسه وقف آن بوده است و متولیان‌ش نسل به نسل مادام الحیات اداره آن را بر عهده داشته‌اند

به طوری که از اشعار منقوش در پیشانی در برمی آید ۳۰ سال مخروبه بوده است تا اینکه در سال ۱۲۹۷ قمری تعمیر شده و به صورت کنونی درآمده است. این مدرسه در زمان فعالیتش ۳۲ حجره برای طلبه‌ها داشته و آن طور که در کتاب‌های تاریخی نگاشته شده ۴۳ نفر ظرفیت داشته است. این مدرسه ۴ مدرسه هم داشته که از جمله آن‌ها آقا شیخ محتبی قزوینی است که علم خلاق درسی می‌داده است. یکی از زیبایی‌های خاص این مدرسه اشعار میرزا محمد کاظم صبوری است که روی کاشی به خط سفید نستعلیق بر زمینه بنفش ثبت شده است. مدرسه ابدال خان نسبت به مدارس هم جوارش کوچک تر بوده است و به سبب کوچکی مدرسه، حجره‌های طبقه اول آن تاریخ‌تر و کوچک تر از حدمعمول مدارس

مدرسه ابدال خان یا عبدال خان که در طرف شمالی پایین خیابان نزدیک بست سفلی واقع شده بود، کتیبه‌ای حادثیه نداشت، اما آن گونه که از نامش پیدا است، بانی آن ابدال خان تکلوست که در زمان صفویه ابتدا حاکم ولایت جام و بعد در سال ۱۰۹۸ حاکم بیگلریگی مشهد شد طبق وقف نامه‌ای که از جنس کاغذ و در ابعاد ۳۵ در ۶۵ سانتی متر وجود دارد، مدرسه پیش از رسیدن به مقام بیگلریگی ابدال خان به سال ۱۰۹۸ قمری ثبت شده است. از این رو احتمال می‌رود این مدرسه بین سال‌های ۱۰۹۰ تا ۱۱۰۰ قمری زمانی که او به مشهد رفت و آمد داشته است، ساخته شده باشد. هر چند در منابعی دیگر تاریخ ۱۰۸۵ قمری به عنوان سال احداث مدرسه ذکر شده است. این مدرسه در کوچه سرشور جنب قبر پیر یالان دوز واقع شده بود.

کوچه نواب صفوی ۲

محله پایین خیابان

کوچه‌ها و نام آن‌ها به همین صورت بود. به این صورت که جماعتی از کسبه و مشاغل دور هم جمع می‌شدند و وقتی از ۳ مغازه بیشتر می‌شدند، مردم اسم همان شغل را روی راسته و کوچه می‌گذاشتند. حدود ۵۰ تجارتخانه در این کوچه هشت متری وجود داشته است. البته صراف‌ها هم در این کوچه بوده‌اند که الان داخل پاساژی به کار خود ادامه می‌دهند. خانه‌های این تاجر‌ها نیز در همین کوچه بود.

کوچه تجار

حدود ۷۰ سال پیش کوچه‌ای باریک نزدیک به حرم مطهر را قماش فروشان، بنک‌داران، پشم فروشان، فرش فروشان، نخ فروشان و غیره به قرق خودشان در آورده بودند و همین موضوع باعث شده بود که این کوچه به کوچه تاجر باشی‌ها معروف شود. البته سبک و سیاق شکل گیری همه

رہ باغ بهشت جزو اولین رہ باغ‌هایی بود که افتتاح شد و از خیابان شهید شوشتری ۹ به صحن نواب صفوی می‌رسد.

اکنون در ابتدای کوچه تاجر‌ها که فقط یک ردیف مغازه از آن باقی مانده است، مقبره شیخ محمد عارف عباسی مشهور به «پیر پالان دوز» قرار دارد. مردی وارسته که با وجود کمالات بسیار، پالان دوزی می‌کرده است.

هاشمی تاجری قدیمی بود که پارچه و قماش می‌فروخت و این روزها پسرش در این کوچه مغازه را اداره می‌کند.

